

Ramazan Ayı'nın Gündüzlerinde Yemek ve Su Satmak Câiz midir?

Soru: Ramazan ayında müslimlere, gayri müslimlere ve sadece dilleriyle kendilerini İslâm'a nispet edip namaz, oruç ve zekât gibi İslâm'ın rükünlerini terk edenlere yemek ve su gibi helâl gıdaları satmanın hükmü nedir?

Cevap :

دع بام، هال او نمو هب حصو هلا ىلعو، هلا لوسر ىلع مال سلاو ةال صل او، هلا دمحل او هلا مسب

Muhterem Kardeşim! Ramazan Ayı'nda Müslümanlara iftardan önce tüketmek üzere yemek ve su satmak haramdır.

Birincisi: Bu, Allah'a isyan ve günah hususunda bir yardımlaşmadır. Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: “İyilik ve takvâ üzere yardımlaşın, günah ve başkaları hakkında haddi aşmak üzere yardımlaşmayın. Allah'tan korunup sakının. Çünkü Allah'ın azâbı çok şiddetlidir.” [5/Mâide, 2] Bu âyet-i kerîme Allah'a isyan eden bir kişiye bu isyanı hususunda yardımda bulunmayı tahrîm etmektedir. Onu Allah'a isyan üzere yardımsız bırakmak ve alıkoymaya çalışmak ise iyilik ve takvâ üzere yardımlaşma türünde bir vâcibtir.

İkincisi: Yine bu, emr-i ma'rûf ve nehy-i münker vâcibinin de terk edilmesi hatta münkerin teşvik ve terğîb sûretinde emri ve dolayısıyla ma'rûfun nehyi demektir. Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: “Erkek-kadın bütün mü'minler, birbirlerinin velîleridir. Ma'rûfu emreder, münkerden nehyederler. Namazı ikâme, zekâtı edâ ederler. Allah'a ve Rasûlüne itaat ederler. İşte Allah bunlara yakında rahmet edecektir. Şüphesiz Allah Azîzdir, Hakîmdir.” [9/Tevbe, 71] Yüce Allah münâfıkları da şöyle vasfeder: “Münâfık erkekler ve münâfık kadınlar birbirlerindendir. Münkeri emreder, ma'rûftan nehyederler. Ellerini sımsıkı tutup cimrilik ederler. Onlar, Allah'ı unuttular. Bunun üzerine Allah da, onları unuttu. Gerçek şu ki münâfıklar fâsıkların ta kendileridir. Allah münâfıkların erkeğine, dişisine ve bütün kâfirlere içinde sürekli kalmak üzere cehennem ateşini va'detmiştir. O da, onlara yeter ve Allah onlara lanet etmiştir ve onlar için devamlı sürececek bir azâb var.” [9/Tevbe, 67-68] Bu buyruklardan da anlaşıldığı gibi, münkeri birbirlerine herhangi bir sûrette teşvik edip ma'rûftan alıkoymak münâfıkların sıfatlarındandır. Hiç şüphesiz ki Ramazan Ayı'nda Müslümanlara iftardan önce tüketmek üzere yemek ve su satmak da buna dâhildir.

Üçüncüsü: Bu, Şe'âirullah dediğimiz, Yüce Allah'ın belirlediği, saygınlığının korunması vâcib olan dînî sembol ve alâmetlere saygısızlık etmektir. Dînin izhârını emrettiği bütün vâcibler, hatta mendup ve müstehaplar; ve Allah'ın işlenmesini haram kıldığı bütün yasaklar, çiğnenmemesi gereken Şe'âirullah'tır. Ramazan Ayı da saygınlığının korunması gereken dînî alâmetlerden biridir. Bu ayda iftardan önce tüketmek üzere yemek ve su satmak Şe'âir-i İslâmiyye'yi çiğnemek demektir. Bu Şe'âir, Müslüman toplumlarda olduğu gibi –güç yettiği kadarıyla- küfür ülkelerinde ve gayr-i müslimler

arasında da canlı tutulmalı, korunmalı ve saygınlığı çiğnenmemelidir. Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: “Ey îmân edenler! Allah’ın şe’âirine saygısızlık etmeyin.” [5/Mâide, 2]

Namaz kılmayanlara ve diğer kâfirlere yemek ve su satmaya gelince; bu, kâfirlerin şerîatın furû’sundan mes’ûl olup olmadıkları ile ilgili ihtilâfa râcidir. Muhakkık ulemâ nazarında tercîh olunan görüş önce îmâna davet olunsalar ve îmân etmemiş olsalar da vâcibleri yerine getirmekten ve günahlardan mes’ûl olup azâba uğrayacaklarıdır. Böyle olunca, kâfirlere de olsa, küfür ve şirk ülkesinde de olsa Ramazan Ayı’nda iftar vaktinden önce tüketilmek üzere yemek ve su satmak haramdır. Müslümanlarla ilgili verdiğimiz cevap namaz kılmayanlar ve diğer kâfirler hakkında da geçerlidir. Kâfirlerin vâciblerden mes’ûl olmayacakları şeklindeki zayıf görüş bile esas alınsa, üçüncü olarak zikrettiğimiz husustan dolayı, yani Şe’âirullah’ın ta’zîmi dolayısıyla yine de bu câiz değildir.

İftardan sonra tüketmek üzere satın alınıyor yahut -gizlice tüketmeleri şartıyla- mazeretliler için alınıyor veya alanın ne için aldığı bilinmiyor ise Ramazan Ayı’nın gündüzünde yiyecek ve içecek satmakta herhangi bir beis yoktur.

Söyleyeceklerim bu kadar. En doğrusunu Allah bilir.

Kardeşiniz

Hüseyin Cinisli

17 Şaban 1431

28 Temmuz 2010